almindelige regler om ydelse af støtte til privat oplagring inden for svinekødsektoren og i Kommissionens forordning nr. 1889/76 om gennemførelsesbestemmelser vedrørende denne ydelse. Medlemsstaterne kan overlade flere nationale organer at træffe de forskellige nødvendige gennemførelsesforanstaltninger. I sidstnævnte tilfælde påhviler det dog disse nationale organer ved passende midler at sikre koordineringen af de foranstaltninger, som de vedtager, for ikke at bringe markedsordningens rette funktion i fare.

2. En forsinket fremsendelse til det kompetente interventionsorgan af dokumentation for indlagringen er ikke til hinder for, at oplagreren erhverver ret til støtte i henhold til artikel 6, stk. 2, i forordning nr. 1889/76, når betingelserne i forordningens artikel 3, stk. 2, litra a), er fuldstændigt opfyldt.

3. Artikel 5, stk. 2, i sidstnævnte forordning strider på grund af sin automatik mod proportionalitetsprincippet, for så vidt som den ikke gør det muligt at afpasse den i artiklen anførte sanktion efter omfanget af den manglende opfyldelse af de kontraktlige forpligtelser eller efter, om overtrædelsen af disse forpligtelser er alvorlig.

   Uanset gennemførselsesbestemmelsen i denne bestemmelse finder artikel 4, stk. 2, litra b), i Rådets forordning nr. 2763/75 fortsat anvendelse i den forstand, at det kompetente organ kan erklære sikkerheden for helt eller delvis fortabt alt efter kontraktbruddets karakter.

I sag 240/78

angående en anmodning, som i medfør af EØF-traktatens artikel 177 af College van Beroep voor het Bedrijfsleven, Haag, er indgivet til Domstolen for i den sag, som verserer for nævnte ret mellem

ATALANTA AMSTERDAM B.V., Amsterdam

og

PRODUKTSCHAP VOOR VEE EN VLEES, Rijswijk,

at opnå en præjudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen af visse bestemmelser i Rådets forordning nr. 2759/75 af 29. oktober 1975 om den fælles markedsordning for svinekød (EFT L 282, s. 1), Rådets forordning nr. 2763/75 af 29. oktober 1975 om fastsættelse af almindelige regler om ydelse af støtte til privat oplagring inden for svinekødsektoren (EFT L 282, s. 19) og Kommissionens forordning nr. 1889/76 af 29. juli 1976 om gennemførelsesbestemmelser vedrørende ydelse af støtte til privat oplagring af svinekød (EFT L 206, s. 82),

afsiger

DOMSTOLEN

sammensat af formanden for første afdeling (fungerende præsident), J. Mertens de Wilmars, formanden for anden afdeling, Mackenzie Stuart, dommerne P. Pescatore, M. Sørensen, A. O'Keeffe, G. Bosco og A. Touffait,

generaladvokat: G. Reischl
justitssekretær: A. Van Houtte

følgende

DOM

Sagsfremstilling

De faktiske omstændigheder, retsforhandlingernes forløb og de indlæg, der er indgivet i henhold til artikel 20 i protokollen vedrørende statutten for EØF-Domstolen, kan sammenfattes således:

I — Faktiske omstændigheder og Retsforhandlinger

Ifølge Rådets forordning nr. 2759/75 af 29. oktober 1975 om den fælles markedsordning for svinekød (EFT L 282, s. 1) kan der træffes interventionsforanstaltninger i tilfælde af et betydeligt prisfald for svinekød i Fællesskabet (artikel 4, stk. 2 og 3). Disse interventionsforanstaltninger kan bestå i støtte til privat oplagring (artikel 3).

Rådets forordning nr. 2763/75 af 29. oktober 1975 om fastsættelse af almindelige regler om ydelse af støtte til privat oplagring (EFT L 282, s. 19) præciserer, at støtte til privat oplagring ydes i overensstemmelse med de med interventionsorganerne afsluttede kontrakter; i disse kontrakter fastlægges kontrahenternes gensidige forpligtelser efter ensartede betingelser for hvert produkt (artikel 1, stk. 3). Ifølge artikel 3, stk. 2, litra c), i Kommissionens forordning nr. 1889/76 af 29. juli 1976 om gennemførelsesbestemmelser vedrørende ydelse af støtte til privat oplagring af svinekød (EFT L 206, s. 82) er en af forpligtelserne i henhold til den med interventionsorganet indgåede kontrakt »straks« at sende dokumentation vedrørende indlagringen til det nævnte interventionsorgan.

I Rådets forordning nr. 2763/75 bestemmes ligeledes, at der kun gives ansøgere adgang til at afgive licitationstilbud og til kontraktafslutning, såfremt

de har garanteret overholdelsen af deres forpligtelser ved at stille sikkerhed,

»som fortabes helt eller delvis, når kontraktforpligtelserne ikke eller kun delvis overholdes« (artikel 4, stk. 2, litra b).

Vedrørende dette punkt indeholder Kommissionens forordning nr. 1889/76 følgende bestemmelse:

»Den stillede sikkerhed fortabes fuldstændigt, hvis kontraktens forpligtelser ikke overholdes« (artikel 5, stk. 2).

Selskabet Atalanta Amsterdam B.V. (»Atalanta«) afsluttede i 1977 flere kontrakter om oplagring af svinekød med Voedselvoorzieningsin- en verkoopbureau (»V.I.B.«), det kompetente interventionsorgan i Nederlandene vedrørende støtte til oplagring. Dette organ har i sin meddelelse nr. 9/77 påpeget, hvilke betingelser kontrakter vedrørende støtte til privat oplagring af svinekød skal opfylde. Ifølge punkt V, litra e), i disse betingelser er kontrahenten forpligtet til på en særlig formular, der udleveres til dette formål, at udfærdige en ugentlig fortegnelse over de oplagrede mængder, opdelt efter produkter og køleanlæg. Disse formularer skal udfyldes og sendes til V.I.B. sammen med dokumentation vedrørende indlagringen, således at den indgår til V.I.B. i ugen efter, at indlagringen har fundet sted.

Atalanta undlod for visse indlagringers vedkommende at sende beviserne til V.I.B. inden for den foreskrevne frist. Efter V.I.B.'s mening var den sikkerhed, som var stillet for de forskellige kontrakter følgelig fortabt. V.I.B meddelte ved brev af 1. november 1977 Atalanta denne afgørelse og underrettede i samme meddelelse firmaet om, at Produktschap voor Vee en Vlees fremover varetog proceduren for støtten, og at Atalanta i givet fald kunne henvende sig til dette Produktschap herom.

Efter det pågældende Produktschap's opfattelse havde Atalanta ikke opfyldt forpligtelserne i henhold til indlagringskontrakten i modstrid med bestemmelserne i punkt V, litra e), i meddelelse nr. 9/77 fra V.I.B., og Produktschap afslog derfor at yde den støtte, som Atalanta havde ansøgt om.

Atalanta anlagde derefter sag mod Produktschap's afgørelse. Søgsmålet var ligeledes rettet mod de beslutninger, hvorefter sikkerheden blev erklæret for fortabt. Under de mundtlige forhandlinger for College van Beroep voor het Bedrijfsleven erklærede Produktschap, at det ikke var i stand til at træffe afgørelse vedrørende sikkerhedens fortabelse, fordi kun V.I.B. havde kompetence til at træffe en sådan afgørelse.

Ved kendelse af 1. november 1978 forelagde College van Beroep voor het Bedrijfsleven i henhold til EØF-traktatens artikel 177 Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»I — Indebærer bestemmelserne i og opbygningen af Rådets forordning (EØF) nr. 2759/75, Rådets forordning (EØF) nr. 2763/75 — især artikel 1, stk. 3 — og Kommissionens forordning (EØF) nr. 1889/76 — især artikel 3, stk. 2, artikel 4, stk. 2, og artikel 8 — at beføjelsen til at træffe afgørelse ved gennemførelsen og anvendelsen af disse forordningers regler om ydelse af støtte til privat oplagring inden for svinekødsektoren, herunder reglerne om tvungen sikkerhedsstillelse og eventuel fortabelse af sikker-

heden, udelukkende tilkommer de nationale interventionsorganer,

eller

skal disse bestemmelser og rækkevidden af disse forordninger forstås således, at beføjelsen til at træffe afgørelse vedrørende gennemførelsen og anvendelsen af de ved disse bestemmelser foreskrevne regler, både for så vidt angår ydelse af støtte og sikkerhedsstillelse, eller udelukkende for så vidt angår ydelse af støtte, tilkommer de nationale medlemsstater, også selv om dette indebærer forpligtelse til at yde støtte i overensstemmelse med den kontrakt, der er indgået med det kompetente interventionsorgan?

II — Indebærer en korrekt fortolkning af bestemmelserne i artikel 6, stk. 2 og 3, i Kommissionens forordning (EØF) nr. 1889/76, at oplagreren:

1) har ret til støtte, når alle de i denne forordnings artikel 3, stk. 2, litra a), foreskrevne forpligtelser er fuldt ud opfyldt,

2) har ret til udbetaling af støttebeløbet, så snart det er konstateret, at kontraktens betingelser er opfyldt, og bl.a., at dokumentation for indlagringen er sendt til interventionsorganet, også selv om denne fremsendelse ikke er sket 'straks'.

eller

skal bestemmelserne i denne artikel 6, stk. 2 og 3, fortolkes sådan, at oplagreren, selv når alle de i nævnte forordnings artikel 3, stk. 2, anførte forpligtelser er fuldt ud opfyldt, ikke kan påberåbe sig ret til støtte, når den i denne forordnings artikel 3, stk. 2, litra c), omhandlede dokumentation vedrørende indlagringen faktisk er sendt til det kompetente interventionsorgan, men ikke er sendt 'straks'?

III — 1. Omfatter udtrykket 'forpligtelser' i artikel 4, stk. 2, litra b), i forordning (EØF) nr. 2763/75 udelukkende forpligtelserne til indlagring og fortsat oplagring af svinekødet, eller omfatter dette udtryk også de underordnede forpligtelser vedrørende oplysning og kontrol?

2. Omfatter udtrykket 'forpligtelser' i artikel 5, stk. 2, i forordning (EØF) nr. 1889/76 udelukkende forpligtelserne til indlagring og fortsat oplagring af svinekødet, eller omfatter dette udtryk også de forpligtelser, der er anført i artikel 6, stk. 2, litra b) — e), i denne sidste forordning?

3. Hvis artikel 4, stk. 2, litra b), i forordning (EØF) nr. 2763/75 skal fortolkes således, at det heri indeholdte udtryk 'forpligtelser' udelukkende vedrører forpligtelserne til indlagring og til fortsat oplagring af svinekødet, mens dette udtryk i artikel 5, stk. 2, i forordning (EØF) nr. 1889/76 også omfatter de i samme forordnings artikel 3, stk. 2, litra b) — e), foreskrevne forpligtelser, er artikel 5, stk. 2, da gyldig i dette omfang?

IV — 1. Skal artikel 5, stk. 2, i forordning (EØF) nr. 1889/76 fortolkes således, at sikkerheden kan erklæres fuldt ud fortabt, når de pågældende væsentlige og underordnede forpligtelser kun delvis er overholdt?

2. Hvis spørgsmål 1 skal besvares bekræftende, er artikel 5, stk. 2, da i dette omfang forenelig med artikel 4, stk. 2, litra b), i forordning (EØF) nr. 2763/75, der, for så vidt angår sikkerheden, bestemmer, at denne fortabes helt eller delvis, 'når kontraktforpligtelserne ikke eller kun delvis overholdes', og i benægtende fald er artikel 5, stk. 2, da ugyldig i dette omfang?«

Kendelsen er registreret på Domstolens justitskontor den 3. november 1978.

Sagsøger i hovedsagen, repræsenteret af advokat C. Sjenitzer, Amsterdam, sagsøgte i hovedsagen, repræsenteret af sin præsident G. A. Meijer, og Kommissionen for De europæiske Fællesskaber, repræsenteret af H. Bronkhorst, medlem af Kommissionens juridiske tjeneste, som befuldmægtiget, har indgivet skriftlige indlæg i henhold til artikel 20 i protokollen vedrørende statutten for EØF-Domstolen.

På grundlag af den refererende dommers rapport og efter at have hørt generaladvokaten har Domstolen besluttet at indlede de mundtlige forhandlinger uden forudgående bevisførelse.

II — Indlæg indgivet i henhold til artikel 20 i protokollen vedrørende statutten for EØF-Domstolen

A — *Sagsøger i hovedsagen* har indgivet følgende indlæg vedrørende de fire spørgsmål, der er forelagt af College van Beroep voor het Bedrijfsleven.

Vedrørende det første spørgsmål

Med det første spørgsmål ønskes fastslået, hvilket organ der har beføjelse til at træffe afgørelse vedrørende anvendelsen af forordningerne om ydelse af støtte til privat oplagring af svinekød og gennemførelsesbestemmelserne hertil.

Det synspunkt, der under sagens behandling ved Collge van Beroep blev hævdet af Produktschap, hvorefter Produktschap træffer afgørelse om ydelse af støtte, mens en anden myndighed, nemlig V.I.B., træffer afgørelse vedrørende sikkerhedsstillelsen, åbner en — beklagelig — risiko for en konflikt mellem afgørelsen vedrørende sikkerhedsstillelsen og afgørelsen vedrørende støtten.

Da ingen af grundforordningerne opstiller tvingende regler, men snarere fastsætter en ramme, som skal udfyldes af medlemsstaterne, mener sagsøger i hovedsagen imidlertid under hensyn til, at det er nødvendigt at koncentrere kompetencen hos én enkelt myndighed, at den nederlandske ordning, hvorefter Produktschap har kompetence til at træffe afgørelse, i praksis fungerer effektivt og ikke er uforenelig med forordningernes (minimums-) krav.

Vedrørende det andet spørgsmål

Det andet spørgsmål vedrører kun manglende udbetaling af støtten. Det står fast, at Atalanta fuldt ud har opfyldt forordningens materielle krav med hensyn til oplagringen, og at selskabet blot har undladt af fremsende indlagringsbeviserne inden for de af V.I.B. fastsatte frister.

Vedrørende indholdet af afgørelsen fra College van Beroep mener sagsøger i hovedsagen, at det andet spørgsmål også — implicit — er en opfordring til Domstolen om at udtale sig om begrebet »straks«. Ifølge sagsøger i hovedsagen falder fristerne i »Mededeling Vlees«

(meddelelse 9/77) ikke sammen med rækkevidden af begrebet »straks«.

Såfremt Domstolen mener, at det forelagte spørgsmål ikke kan forstås som ovenfor anført, eller at fristerne i »Mededeling Vlees« dækkes af ordet »straks«, hat sagsøger i hovedsagen bemærket, at det klart fremgår af ordlyden af artikel 6, stk. 2, i Kommissionens forordning nr. 1889/76, at retten til ydelse af støtte opstår, så snart de i artikel 3, stk. 2, litra a), nævnte forpligtelser er opfyldt. Det kan ikke antages, at forordningen skulle tillade en situation, hvor der kunne opstå krav på en støtte, som aldrig ville komme til udbetaling.

Der er sikkert en interesse i en hurtig afslutning af fremsendelsen af dokumenterne, men mindre forsømmelser på området for den administrative afvikling må bedømmes med rimelighed og under en afvejning af de pågældende interesser og ikke straffes, som om der var tale om forsømmelse af hovedforpligtelser.

Vedrørende det tredje og fjerde spørgsmål

Det tredje og fjerde spørgsmål angår sikkerheden. I denne henseende er det åbenbart, at Kommissionens forordning nr. 1889/76 i modsætning til artikel 4, stk. 2, i Rådets forordning nr. 2763/75 kun taler om sikkerhedens fuldstændige fortabelse. Der er en forbindelse mellem svarene på det tredje og det fjerde spørgsmål i den forstand, at hvis der kun kunne være tale om sikkerhedens fuldstændige fortabelse, ville denne fortabelse kun være berettiget i tilfælde af grov forsømmelse til skade for forordningens formål — såfremt man vil undgå et misforhold mellem den begåede fejl og sanktionen, Hvis der derimod er mulighed for at erklære sikkerheden for delvis fortabt, vil det være muligt at graduere den administrative sanktion.

Under disse omstændigheder synes det, at spørgsmål IV-1 må besvares benægtende, og — såfremt Domstolen når til det modsatte resultat — at artikel 5, stk. 2, i Kommissionens forordning nr. 1889/76 ikke er forenelig med artikel 4, stk. 2, i Rådets forordning nr. 2763/75, som udtrykkeligt har villet gøre den mindre sanktion i form af en delvis fortabelse mulig.

Denne uforenelighed ville blive ophævet, hvis artikel 5, stk. 2, i Kommissionens forordning nr. 1889/76 blev fortolket således, at den angår manglende overholdelse af kontrahenternes væsentlige forpligtelser, mens artikel 4, stk. 2, i Rådets forordning nr. 2763/75 både omfatter manglende overholdelse af væsentlige forpligtelser og af mindre væsentlige forpligtelser.

B — *Sagsøgte i hovedsagen* har indledningsvis bemærket, at den afgørelse, som er genstand for hovedsagen, blev truffet, efter at sagsøger i hovedsagen udtrykkeligt og gentagne gange var blevet gjort opmærksom på følgerne af en forsinket indgivelse af dokumentationen vedrørende indlagringen.

Sagsøgte i hovedsagen har derefter beskrevet den retlige ramme for den kompetence, som er blevet tildelt sagsøgte i henhold til den nederlandske lovgivning.

Vedrørende det første spørgsmål

Ifølge sagsøgte i hovedsagen har de pågældende fællesskabsforordninger overladt det til medlemsstaterne at udpege de organer, som skal varetage gennemfø-

relsen af disse forordninger. Udtrykket »interventionsorgan« i fællesskabsteksterne kan i Nederlandene enten betegne Produktschap eller V.I.B. eller begge.

Ifølge den nederlandske lovgivning er Produktschap det kompetente organ for ydelse af støtte, mens V.I.B. skal træffe afgørelse vedrørende sikkerheden, især fordi V.I.B. som medkontrahent er bedst i stand til at bedømme, om de kontraktlige forpligtelser er overholdt.

Selv om det er de ordinære retter og ikke de administrative retter, der er kompetente til at påkende V.I.B's afgørelser, vil V.I.B. træffe de nødvendige foranstaltninger, såfremt Domstolen statuerer, at den sikkerhed, der er erklæret for fortabt, helt eller delvis skal frigives.

Vedrørende det andet spørgsmål

Da artikel 6, stk. 2, i Kommissionens forordning nr. 1889/76 indeholder ordene »uden at dette berører oplagrerens øvrige forpligtelser«, giver denne artikel ingen støtte for den opfattelse, at kravet på støtte allerede opstår, når alle i artikel 3, stk. 2, litra a), nævnte forpligtelser er opfyldt. Den pågældende må bevise, at han ikke blot har opfyldt forpligtelserne i henhold til artikel 3, stk. 2, men også alle de i de øvrige artikler nævnte forpligtelser.

Vedrørende det tredje spørgsmål

Også sagsøgte i hovedsagen havde hellere set, at fællesskabslovgivningen på det omtvistede punkt selv havde givet det nødvendige spillerum for en differentiering af sanktionerne alt efter de pågældende forpligtelsers art. De pågældende bestemmelsers ordlyd efterlader dog ingen tvivl om den måde, de skal fortolkes på. Såvel artikel 4, stk. 2 b), i Rådets forordning nr. 2763/75 som artikel 5, stk. 2, i Kommissionens forordning nr. 1889/76 taler for sig selv.

Sagsøgte i hovedsagen har i øvrigt henvist til, at forpligtelserne efter sagsøgtes mening ikke er begrænsede til dem, der opregnes i artikel 6, stk. 2, b)-e), i Kommissionens forordning nr. 1889/76. I artikel 6, stk. 2, i forordning nr. 1889/76 anvendes ordene »uden at dette berører oplagrerens øvrige forpligtelser«.

Hvis begrebet »forpligtelse« fortolkes således, at det kun omfatter forpligtelsen til at indlagre svinekød og holde det oplagret, er der ikke længere nogen sanktion for manglende overholdelse af biforpligtelserne, som imidlertid fra et kontrolmæssigt synspunkt ikke er uden betydning. Det må heller ikke overses, at bestemmelserne om nægtelse af støtte og sikkerhedens fortabelse anvendes med forsigtighed. Enhver imødekommenhed har imidlertid sine grænser; disse grænser er blevet overskredet i det foreliggende tilfælde.

I betragtning af ovenstående er det ikke nødvendigt at komme ind på spørgsmål III, pkt. 3.

Vedrørende det fjerde spørgsmål

Ifølge sagsøgte i hovedsagen skal artikel 5, stk. 2, i Kommissionens forordning nr. 1889/76 utvivlsomt fortolkes således, at sikkerheden må erklæres for fuldstændig fortabt, hvis de pågældende hoved- eller biforpligtelser kun er delvis opfyldt.

Ordlyden af artikel 5, stk. 2, i Kommissionens forordning nr. 1889/76 er fuldt ud forenelig med artikel 4, stk. 2, litra

b), i Rådets forordning nr. 2763/75. Ordlyden af sidstnævnte bestemmelse er ikke til hinder for, at sikkerheden erklæres for fuldstændig fortabt, såfremt de kontraktlige forpligtelser kun delvis opfyldes. Hvis meningen havde været, at sikkerheden skulle fortabes delvis ved en delvis opfyldelse, skulle bestemmelsen have været formuleret anderledes.

Afsluttende har sagsøgte i hovedsagen bl.a. bemærket, at det i enhver henseende er anbefalelsesværdigt at sondre efter forpligtelsernes art med henblik på sanktionerne. Hertil kræves dog en ændret affattelse eller en hertil svarende dom fra Domstolen.

C — *Kommissionen* har vedrørende de fire af College van Beroep voor het Bedrijfsleven forelagte spørgsmål afgivet følgende indlæg:

Vedrørende det første spørgsmål

Efter Kommissionens opfattelse fremgår det klart af de pågældende forordningers ordlyd, at det er overladt til medlemsstaterne at træffe de i forordningen foreskrevne nødvendige gennemførelsesforanstaltninger på den måde, som de anser for formålstjenligt. Det kan ikke udledes af brugen af ordet »interventionsorgan«, at Fællesskabet herved har særlige organer eller institutioner i medlemsstaterne for øje. Der menes blot, at det af medlemsstaten udpegede organ har en interventionsfunktion. Fællesskabsforskrifterne vedrørende dette siger ikke, at interventionsforanstaltningerne i hver medlemsstat kun må træffes af ét organ. En medlemsstat er altså på ingen måde hindret i at lade indlagringskontrakterne afslutte af et organ (her V.I.B.) og lade støtten udbetale af et andet organ (her Produktschap).

Den af Kommissionen hævdede opfattelse er fuldstændig i overensstemmelse med den opfattelse, som Domstolen gjorde til sin i dommen af 15. december 1971 (forenede sager 51-54/71 — International Fruit Company, Sml. 1971, s. 331). I denne dom kendte Domstolen for ret, at når traktatbestemmelser eller forordninger giver medlemsstaterne beføjelser eller pålægger dem forpligtelser med hensyn til fællesskabsrettens gennemførelse, er det den enkelte stats forfatningssystem, der er bestemmende for, på hvilken måde udøvelsen af disse beføjelser eller opfyldelsen af disse forpligtelser skal overdrages de hertil udpegede nationale myndigheder.

Vedrørende det andet spørgsmål

Fællesskabsforskrifterne vedrørende afslutning af indlagringskontrakter indeholder obligatoriske bestemmelser for kontraktforholdet mellem parterne. Disse bestemmelser tilsidesætter de normale obligationsretlige bestemmelser i privatretten eller den offentlige ret.

Efter Kommissionens mening skal artikel 6, stk. 2 og 3, i forordning nr. 1889/76 fortolkes i den første af College van Beroep voor het Bedrijfsleven anførte betydning. Denne opfattelse kan støttes på forordningens systematik, hvorefter den i artikel 3, stk. 2, i begyndelsen og litra a), nævnte forpligtelse til at indlagre den aftalte mængde af det pågældende produkt og at oplagre denne i den fastsatte periode anses for at være oplagrerens hovedforpligtelse i henhold til kontrakten. Dette bekræftes af ordlyden af artikel 6, stk. 2, i samme forordning,

hvorefter oplagreren er berettiget til støtte, når de i artikel 3, stk. 2, nævnte forpligtelser er opfyldt, uden at dette berører oplagrerens øvrige forpligtelser.

Retten til udbetaling af støtte må derfor anses for erhvervet, så snart dokumentation vedrørende indlagringen — om end forsinket — er blevet fremsendt, og de øvrige forpligtelser i henhold til kontrakten er opfyldt.

Vedrørende det tredje spørgsmål

Ifølge Kommissionen betegner ordet »forpligtelser« i artikel 4, stk. 2, litra b), i Rådets forordning nr. 2763/75 og artikel 5, stk. 2, i Kommissionens forordning nr. 1889/76 såvel forpligtelsen til indlagring af svinekød og forpligtelsen til oplagring som de øvrige forpligtelser vedrørende information og kontrol i henhold til indlagringskontrakter. Ordet »forpligtelser«, som i begge tilfælde er anvendt i forbindelse med kontrakten i sin helhed, gør det ikke muligt at begrænse dets betydning til en eller flere bestemte forpligtelser.

I betragtning af svaret på spørgsmål III, pkt. 1 og 2, bliver spørgsmålet under punkt 3 vedrørende gyldigheden uden genstand.

Vedrørende det fjerde spørgsmål

Kommissionen har gjort gældende, at Kommissionens forordning nr. 1889/76 er blevet vedtaget til gennemførelse af Rådets forordning nr. 2763/75 og følgelig ikke må være i modstrid med denne. I det foreliggende tilfælde er der dog ikke tale om uforenelighed, idet artikel 5, stk. 2, i Kommissionens forordning nr. 1889/76 skal fortolkes i lyset af proportionalitetsprincippet, et almindeligt forvaltningsretligt princip, som altid skal finde anvendelse i fællesskabsretten. Dette princip indebærer, at en manglende overholdelse af blotte biforpligtelser ikke kan føre til sikkerhedens fuldstændige fortabelse.

Kommissionen har derfor foreslået, at spørgsmålene besvares såle des:

»1. Bestemmelserne i forordningerne nr. 2759/75, 2763/75 og 1889/76 skal fortolkes således, at beføjelsen til at træffe afgørelse ved gennemførelsen og anvendelsen af disse forordningers regler om ydelse af støtte og om sikkerhedsstillelse udelukkende tilkommer medlemsstaterne.

2. I henhold til artikel 6, stk. 2 og 3, i forordning nr. 1889/76 har den oplagrer, som ikke straks har sendt dokumentation vedrørende indlagringen til interventionsorganet

   1) ret til støtte, når alle de i artikel 3, stk. 2, litra a), i denne forordning nævnte forpligtelser er fuldstændigt opfyldt, og

   2) ret til udbetaling af støttebeløbet, så snart det er konstateret, at kontraktens betingelser er opfyldt, og bl.a. at dokumentation vedrørende indlagringen er blevet sendt til interventionsorganerne.

3. Ved 'forpligtelser' i henhold til artikel 4, stk. 2, litra b) i forordning nr. 2763/75 og i artikel 5, stk. 2, i forordning nr. 1889/76 skal forstås såvel forpligtelserne til indlagring og

oplagring af svinekød som de øvrige forpligtelser, der er nævnt i stk. 2, litra b)-c), i forordning nr. 1889/76.

4. Artikel 5, stk. 2, i forordning nr. 1889/76 skal fortolkes således, at sikkerheden helt eller delvis fortabes, hvis de kontraktlige forpligtelser ikke opfyldes eller kun delvis opfyldes, idet dog proportionalitetsprincippet finder anvendelse«.

III — Mundtlig forhandling

Atalanta Amsterdam B.V., sagsøger i hovedsagen, repræsenteret af C. Sjenitzer, og Kommissionen for De europæiske Fællesskaber, repræsenteret af H. Bronkhorst, har afgivet mundtlige indlæg og besvaret Domstolens spørgsmål i retsmødet den 2. maj 1979.

Generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 30. maj 1979.

Præmisser

1 Ved kendelse af 1. november 1978, indgået til Domstolens justitskontor den 3. november 1978, har College van Beroep voor het Bedrijfsleven i medfør af traktatens artikel 177 stillet fire spørgsmål vedrørende fortolkningen og gyldigheden af forskellige bestemmelser i Rådets forordning nr. 2759/75 af 29. oktober 1975 om den fælles markedsordning for svinekød (EFT L 282, s. 1), i Rådets forordning nr. 2763/75 af 29. oktober 1975 om fastsættelse af almindelige regler om ydelse af støtte til privat oplagring inden for svinekødsektoren (EFT L 282, s. 19) og i Kommissionens forordning nr. 1889/76 af 29. juli 1976 om gennemførelsesbestemmelser vedrørende ydelse af støtte til privat oplagring af svinekød (EFT L 206, s. 82).

2 Disse spørgsmål er blevet rejst under en sag mellem Produktschap voor Vee en Vlees, det kompetente interventionsorgan i Nederlandene for udbetaling af støtte til oplagring, sagsøgte i hovedsagen, og en virksomhed, sagsøger i hovedsagen, som havde afsluttet flere kontrakter om oplagring af svinekød med Voedselvoorzieningsin- en verkoopbureau (herefter benævnt V.I.B.), det nederlanske interventionsorgan, der er kompetent til at afslutte indlagringskontrakter og træffe afgørelse vedrørende den af oplagreren stillede sikkerhed. Da sagsøgerne i hovedsagen for visse indlagringers vedkommende ikke inden for de fastsatte frister havde tilsendt V.I.B. dokumentation for

indlagringerne, erklærede V.I.B. den sikkerhed, der var stillet for de pågældende indlagringskontrakter, for fortabt. Produktschap voor Vee en Vlees nægtede derfor at udbetale den støtte, som sagsøgerne i hovedsagen havde ansøgt om, hvorefter firmaet anlagde sag ved den nationale ret.

Vedrørende det første spørgsmål

3 Det første spørgsmål fra College van Beroep er, om beføjelsen til at træffe afgørelse om anvendelsen af reglerne i forordningerne nr. 2759/75, nr. 2763/75 og nr. 1889/76 tilkommer de nationale interventionsorganer eller medlemsstaterne.

4 Hertil må anføres, at de pågældende fællesskabsforordninger ikke har fastsat, hvilke organer i hver medlemsstat, der er kompetente til gennemførelsen af de foreskrevne interventionsforanstaltninger, men har overladt det til medlemsstaterne selv at udpege disse organer (jf. artikel 4, stk. 3, i forordning nr. 2759/75).

5 Det tilkommer derfor hver medlemsstat at udpege de organer, som i det indenlandske retssystem er kompetente til at træffe foranstaltninger til gennemførelse af ovennævnte fællesskabsforordninger. Da forordningerne ikke udtrykkeligt udelukker denne mulighed, kan medlemsstaterne overlade flere nationale organer at træffe de forskellige nødvendige gennemførelsesforanstaltninger. I sidstnævnte tilfælde påhviler det dog disse nationale organer ved passende midler at sikre koordineringen af de foranstaltninger, som de vedtager, for ikke at bringe markedsordningens rette funktion i fare.

6 Det første spørgsmål skal derfor besvares således, at beføjelsen til at træffe afgørelse om anvendelsen af reglerne i forordningerne nr. 2759/75, 2763/75 og 1889/76 tilkommer de nationale organer, som hver medlemsstat har udpeget hertil.

Vedrørende det andet spørgsmål

7 Dernæst anmodes Domstolen om at afgøre, om artikel 6, stk. 2, i forordning nr. 1889/76 skal fortolkes således, at retten til udbetaling af støtte skal anses

for erhvervet, når alle de i forordningens artikel 3, stk. 2, litra a), opregnede forpligtelser er fuldstændigt opfyldt, og bl.a. dokumentation for indlagringen, om end for sent, er tilsendt interventionsorganet, eller om forordningens artikel 6, stk. 2, tværtimod skal fortolkes således, at oplagreren ikke kan påberåbe sig ret til støtte, når dokumentationen ikke »straks« er indsendt til interventionsorganet.

8 Ifølge artikel 3, stk. 2, i forordning nr. 1889/76 skal de kontrakter vedrørende privat oplagring af produkter fra sektoren for svinekød, som indgås af interventionsorganerne, især forpligte oplagreren til:

»a) at indlagre den aftalte mængde af det pågældende produkt inden for de fastsatte tidsfrister og at oplagre denne i den fastsatte periode for ejerens regning og risiko uden at forandre eller udskifte de oplagrede produkter i den fastsatte oplagringsperiode . . .«

Artikel 3, stk. 2, bestemmer ligeledes, at den mellem interventionsorganet og oplagreren afsluttede kontrakt desuden skal indeholde flere andre betingelser, som hovedsagelig skal sikre kontrollen med overholdelsen af de forpligtelser, oplagreren har påtaget sig, navnlig forpligtelsen til:

»c) straks at sende dokumentation vedrørende indlagringen til det nævnte interventionsorgan . . .«

9 Artikel 6, stk. 2, i forordning nr. 1889/76 bestemmer følgende:

»uden at dette berører oplagrerens øvrige forpligtelser, er denne ikke berettiget til støtte, medmindre de i artikel 3, stk. 2, litra a), nævnte forpligtelser er fuldstændigt opfyldt.«

10 Det fremgår altså af artikel 3, stk. 2, litra a), og af artikel 6, stk. 2, at forordningen sondrer mellem dels de hovedforpligtelser, som påhviler oplagreren i henhold til oplagringskontrakten, hvis opfyldelse er en betingelse for erhvervelse af ret til støtte, dels de forpligtelser, som skal sikre kontrollen med indlagringen. Forordningens artikel 6, stk. 2, udelukker således kun oplagreren fra støtte, såfremt hovedforpligtelserne ikke er fuldstændigt opfyldt.

11 Det følger heraf, at selv om oplagreren ikke kan gøre krav på støtte, så længe han bl.a. ikke har sendt dokumentation for indlagringen til interventionsorganet, kan den blotte omstændighed, at disse dokumenter ikke er blevet indsendt inden for de fastsatte frister, ikke i sig selv medføre, at retten til støtte fortabes, når hovedforpligtelserne i henhold til kontrakten er fuldstændigt opfyldt.

12 Det andet spørgsmål skal derfor besvares således, at en forsinket fremsendelse til det kompetente interventionsorgan af dokumentation for indlagringen ikke er til hinder for, at oplagreren erhverver ret til støtte i henhold til artikel 6, stk. 2, i forordning nr. 1889/76, når betingelserne i ordningens artikel 3, stk. 2, litra a), er fuldstændigt opfyldt.

Vedrørende det tredje og fjerde spørgsmål

13 Domstolen anmodes endelig om at fastslå rækkevidden af artikel 5, stk. 2, i Kommissionens forordning nr. 1889/76 og prøve dens gyldighed i forhold til artikel 4, stk. 2, litra b), i Rådets forordning nr. 2763/75.

14 Artikel 4, stk. 2, litra b), i Rådets forordning bestemmer følgende:

»[der] gives kun ansøgere adgang til af afgive licitationsbud og til kontraktafslutning, såfremt de har garanteret overholdelsen af deres forpligtelser ved at stille sikkerhed, som fortabes helt eller delvis, når kontraktforpligtelserne ikke eller kun delvis overholdes«.

Vedrørende det særlige spørgsmål, hvad der skal ske med sikkerheden i tilfælde af, at de kontraktlige forpligtelser ikke opfyldes, bestemmer artikel 5, stk. 2, i Kommissionens forordning nr. 1889/76 derimod, at »den stillede sikkerhed fortabes fuldstændigt, hvis kontraktens forpligtelser ikke overholdes.«

15 Rent bortset fra, at det er vanskeligt at bringe artikel 5, stk. 2, i Kommissionens forordning nr. 1889/76 i overensstemmelse med artikel 4, stk. 2, litra a), i Rådets forordning nr. 2763/75, til hvis gennemførelse forordning

nr. 1889/76 blev udstedt, må det bemærkes, at artikel 5, stk. 2, i sidstnævnte forordning på grund af sin automatik strider mod proportionalitetsprincippet, for så vidt som den ikke gør det muligt at afpasse den i artiklen anførte sanktion efter omfanget af den manglende opfyldelse af de kontraktlige forpligtelser eller efter, om overtrædelsen af disse forpligtelser er alvorlig.

16 Den nationale rets tredje og fjerde spørgsmål skal derfor besvares således, at uanset gennemførelsesbestemmelsen i artikel 5, stk. 2, i Kommissionens forordning nr. 1889/76 finder artikel 4, stk. 2, litra b), i Rådets forordning nr. 2763/75 fortsat anvendelse i den forstand, at det kompetente organ kan erklære sikkerheden for helt eller delvis fortabt alt efter kontraktbruddets karakter.

Vedrørende sagens omkostninger

17 De udgifter, der er afholdt af Kommissionen for De europæiske Fællesskaber, som har afgivet indlæg for Domstolen, kan ikke godtgøres.

18 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

kender

DOMSTOLEN

vedrørende de spørgsmål, som College van Beroep voor het Bedrijfsleven har forelagt den ved kendelse af 1. november 1978, for ret:

1. **Beføjelsen til at træffe afgørelse om anvendelsen af bestemmelserne i forordningerne nr. 2759/75, 2763/75 og 1889/76 tilkommer de organer, som hver medlemsstat har udpeget hertil.**

2. En forsinket fremsendelse af dokumentation for indlagringen til det kompetente interventionsorgan er ikke til hinder for, at oplagreren erhverver ret til støtte i henhold til artikel 6, stk. 2, i forordning nr. 1889/76, når betingelserne i forordningens artikel 3, stk. 2, litra a), er fuldstændigt opfyldt.

3. Uanset gennemførelsesbestemmelserne i artikel 5, stk. 2, i Kommissionens forordning nr. 1889/76, finder artikel 4, stk. 2, litra b), i Rådets forordning nr. 2763/75 fortsat anvendelse i den forstand, at det kompetente organ kan erklære sikkerheden helt eller delvis fortabt alt efter kontraktbruddets karakter.

Mertens de Wilmars Mackenzie Stuart Pescatore

Sørensen O'Keeffe Bosco Touffait

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 21. juni 1979.

A. Van Houtte
Justitssekretær

J. Mertens de Wilmars
Formand for første afdeling, fungerende præsident

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT G. REISCHL FREMSAT DEN 30. MAJ 1979 [1]

Høje Ret.

Den fælles markedsordning for svinekød (Rådets forordning nr. 2759/75 af 29. 10. 1975, EFT L 282 af 1. 11. 1975, s. 1) bestemmer i artikel 3, at der ved et betydeligt prisfald kan træffes interventionsforanstaltninger, herunder bl.a. støtte til privat oplagring.

Desuden har Rådet — som bestemt i artikel 7 i forordning nr. 2759/75 — fastsat almindelige regler i forordning nr. 2763/75 af 29. oktober 1975 (EFT L 282, s. 19); der er udstedt gennemførelsesbestemmelser hertil ved Kommissio-

1 — Oversat fra tysk.